

TILBLIVELSEN

PODCAST

København i 1000 år
Afsnit 1:
Myten om Absalon (16 min)

RESUMÉ

At København blev grundlagt i 1100-tallet af biskop Absalon er en af Danmarkshistoriens mest sejlivede myter. Sandheden er, at der er fundet spor fra mennesker i området helt tilbage fra sten-alderen, og at byen med havnen ud til Øresund, eksisterede længe før Absalon og kong Valdemar overhovedet var blevet født.

TEMA/KRONOLOGI

- Stenalder → middelalder
- Hovedstaden, Lokalhistorie
- Københavns tilblivelse

SÅDAN ARBEJDER DU MED MATERIALET

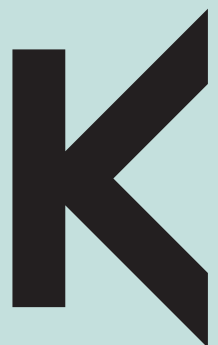
Dette materiale tager udgangspunkt i Københavns Museums podcastserie "København i 1000 år".

Materialet er henvendt til lærere, der underviser i folkeskolens ældste klasser og tager udgangspunkt i historiefagets formål og kompetenceområder.

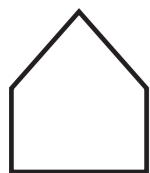
Det kan tilpasses den enkelte undervisningssituation i forhold til niveau, arbejdsform og tidsforbrug. Du kan frit vælge, hvilke opgaver eleverne skal arbejde med og hvordan.

Der kan arbejdes med opgaverne alene, i makkerpar eller i grupper – og flere opgaver kan også gennemføres fælles i klassen.

Ved nogle opgaver er der angivet en tidskode. Denne refererer til tidsbestemmelser i podcastafsnittet, så eleverne kun skal gehøre en bestemt del for at løse opgaven.

KØBENHAVNS
MUSEUM

ARBEJDSSPØRGSMÅL

Hvad hed byen før den hed København? Hafnia – Havn.

Hvorfor var de første mennesker i området ikke Københavnerne? De boede der ikke permanent, og der var ingen by.

Hvilken betydning har byggeriet af Københavns metro haft for vores viden om Københavns historie? Man har gjort fund, der har ændret vores syn/viden om Københavns tidlige historie.

Hvad arbejdede man primært med i byen Havn? Fiskeri, håndværk og handel

Hvilken rolle havde Absalon for byen København? Udbygge befæstning - sikre ro i byen. Opførte Vor Frue Kirke, som blev en meget betydningsfuld kirke for byen.

Hvor kan vi se resterne af Absalons Borg i dag? Under Christiansborg

Hvilken ændring sker der for byen i starten af 1400-tallet? Det bliver en 'kongeby' med en anden byplanlægning. Man nedlægger en del af de kirkelige institutioner efter reformationen.

ORDLISTE

Arbejd med de svære/ukendte ord, der nævnes i podcasten

- Myte/skrøne
- Krønike
- Tundra
- Porøs
- Fauna
- Saga
- Grube
- Befæstning
- Suverænitæt
- Samtidig kilde

PERSPEKTIVER

Diskuter hvad der definerer en by, og hvilke elementer, der udgør en by?

ØVELSE

Tidskode: 7:11 – 8:01

Lyt til afsnittet og lav en tegning/beskrivelse over Havn ud fra det, du hører. Hvordan så den første by ud?

UNDERSØG

Undersøg din egen bys historie.

- Hvor gammel er den?
- Har den nogle særlige kendetegn?
- Er din by kendt for et særligt håndværk eller erhverv?
- Er der nogen historiske personer, der kommer fra din by?

PERSPEKTIVER

I lang tid var København kendetegnet ved handel og håndværk. Hvad kendetegner København i dag?

ØVELSE

Tidskode: 03.40 - 06.05 og 08.02 - 09.20

Lav en liste over/gennemgå de arkæologiske genstande, der nævnes. Hvad fortæller genstandene om byen og menneskene i byen.

Afhængigt af klassetrin kan listen udleveres eller eleverne kan selv lytte sig frem.

Genstandsliste:

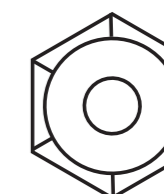
- Rensdyrgevir
- Pilespids
- Kamme
- Sværd-del

ØVELSE

Tidskode: 8:02 – 09:20

Lav et visuelt eller skriftligt portræt af en københavner fra gamle dage. Hvilke genstande er med til at sige noget om personen?

Lav et nutidigt portræt af dig selv. Hvilke genstande er med til at sige noget om dig som person?

STIL SPØRGSMÅL TIL...

Tidskode: 12.36 – 12.55

Arkæologen Jane siger i podcasten:

"Absalons borg er ikke blevet undersøgt arkæologisk i 100 år. Det kunne være spændende at lave flere udgravninger ved borgen under Christiansborg og at datere den"

Hvad ville du spørge et af de mennesker, der boede i København for 1000 år siden om?

Hvad vil du gerne vide mere om?

UNDERSØG

Undersøg hvad en historisk kilde er

- Hvad er en historisk kilde?
- Hvad er forskellen på en arkæologisk kilde og en skriftlig kilde?
- Er der nogle perioder, der er bedre at undersøge gennem arkæologiske kilder frem for skriftlige?
- Hvilke styrker og svagheder har de to typer af kilder?

Tidslinjen viser temaer og udvalgte årstal fra hovedstadens historie, som Københavns Museum viser i sine udstillinger.

12.000 f.v.t. – 1000: Forhistorien	1000-1200: Den tidlige by	1200-1500: Middelalderbyen
• 12.000 f.v.t.: Første spor efter mennesker i området • Stenalder → Middelalder: Spor efter bosættelser	• 1166: Absalon bygger sin borg	• 1254: Byens første stadsret

1536 - 1660: Renæssancens by	1660 – 1850: Enevældens by
• Christian d. 4 bygger nye voldanlæg • 1639: Christianshavn etableres • 1659: Stormen på København	• 1711: Pesten rammer København • 1728: Første store bybrand • 1795: Anden store bybrand • 1807: Københavns Bombardement • 1853: Koleraen rammer København • 1856-58: Byportene rives ned

GEVIR FRA RENSDYR

Geviret er fundet i 4 meters dybde. I den ene ende af geviret er der skærespor fra et flintredskab. Geviret er det ældste spor efter mennesker i København. - 12000 f.v.t.

Udgivet af: Københavns Museum 2021

Tekst: Cecilie Borgund Hansen

Redaktion: Sidsel Kirk, Marie Søborg Andersson, Cecilie Borgund Hansen

Foto: Roberto Fortuna

Grafisk design: Le Lyhne Fischer, lefischer.dk

Tryk: Kandrup Bogtrykkeri A/S

KØBENHAVNS
MUSEUM

1850 – 1950: Den moderne by

- 1892: Elektrisk belysning indføres
- 1911: Hovedbanegården opføres
- 1940'erne: Bysanering

1950 - : Byen til debat

- 1960'erne: Slumstormerne
- 1971: Christiania etableres

- 2007: Ungdomshuset ryddes
- 2000→: Nye bydannelser